

De RI&E: een gedeelde verantwoordelijkheid

De RI&E heeft om verschillende redenen een wat negatief imago: omdat het uitvoeren ervan veel tijd en geld kost, omdat het wettelijk verplicht is of omdat het nut ervan niet wordt ingezien. Het *Handboek Risicobeheersing* van Wim van Alphen en Dianne Verhage geeft een aanzet voor een positieve benadering van de RI&E.

Een handboek over risicobeheersing kan natuurlijk niet zonder de nodige achtergrondinformatie. In het eerste deel worden niet alleen de begrippen 'gevaar' en 'risico' op heldere en inzichtelijke wijze behandeld, ook worden achtergrond en doel van de RI&E en het wettelijke kader geschetst. Doordat overal voorbeelden worden gebruikt, is het handboek zeer toegankelijk. De gebruiker van het boek wordt verder aan de hand meegeleid bij het maken van enkele keuzes ten aanzien van bijvoorbeeld het te hanteren RI&E-instrument, de mate van diepgang en de volledigheid die wordt nagestreefd. Zo is het boek niet alleen zeer goed bruikbaar voor de meer ervaren arbo-adviseur, maar ook voor de beginner. Het handboek leent zich echter ook goed als voorbereidend studiemateriaal voor bedrijven die een RI&E willen laten uitvoeren.

Het *pièce de résistance* van het boek is wat mij betreft het twee-

de gedeelte. Hierin wordt in 16 helder gedefinieerde stappen het hele proces beschreven om te komen tot een goede RI&E die volgens de schrijvers zou moeten leiden tot structurele verbetering van de arbeidsomstandigheden en die er daarmee voor zorgt dat de kwaliteiten en de inzet van de medewerkers meer tot hun recht komen, wat uiteindelijk bevorderlijk kan zijn voor de productiviteit. Het mes snijdt dus aan twee kanten.

Het handboek ademt echter af en toe ook het soort simplisme dat nauw verwant is aan idealisme: als het stappenplan gevolgd wordt, rolt er vanzelf een goede RI&E uit. Verder leggen de auteurs er sterk de nadruk op dat dat het maken van een goede RI&E geen klus is voor de adviseur alleen, maar vooral een gedeelde verantwoordelijkheid zou moeten zijn van de adviseur, het bedrijf en haar werknemers samen. Als dat zo is, kan er inderdaad een mooi eindproduct komen te liggen. Maar ondanks alle inspanningen die de schrijvers van het handboek zich hebben getroost, kunnen ze nog altijd niet garanderen dat het bijbehorende plan van aanpak ook daadwerkelijk (volledig) ten uitvoer zal worden gebracht. De stappen 13 (evalueren van de procesgang), 14 (starten met de uitvoering van het plan van aanpak) en 15 (bewaken van de follow-up) vind ik in dat kader ook veel te summier behandeld.

De toegankelijkheid van het boek maakt echter dat niet alleen ervaren, maar ook beginnende arbo-adviseurs of studenten er hun voordeel mee kunnen doen. Al met al is het *Handboek Risicobeheersing* wat mij betreft een zeer welkome en actuele aanvulling op de literatuur die beschikbaar is over het onderwerp.

Wim van Alphen & Dianne Verhage, 'Handboek Risicobeheersing,' Uitgeverij Kerckebosch.

Dennis Mets, werkt als adviseur veiligheid en crisisbeheersing voor ZANDERS Consulting & Training B.V.

